

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HET KIND VAN DE REKENING

Thriller in 14 scènes

door

Roger Deforce

Toneelfonds J. Janssens

Antwerpen - 1992

Nr. 1600

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ACHT tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

cop. 1986 Toneelfonds J. Janssens/Roger Deforce

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

WAT VOORAF GING.....

Op 26 juli 1969 in de Keyserlei te Antwerpen : 'n voetganger wordt door de R5 van Sibèle Devaere aangereden. De chauffeur rijdt door. Tegenover de politie verklaart Sibèle dat haar auto zopas gestolen werd.

De volgende dag krijgt zij het bezoek van 2 politie-inspecteurs; terwijl de ene de garage onderzoekt, ondervraagt de andere Sibèle in huis. Na enkele minuten komt zij schreeuwend naar buiten; zij beschuldigt de inspecteur ervan haar te hebben aangerand. Deze loochent hardnekkig.

Op 3 augustus verschijnt in "De Tijding" 'n lezersbrief, getekend "De Spie", waarin het politie-onderzoek scherp gehekeld wordt. Herman Maeterlinck kan de psychologische druk van de verdenking niet meer aan en pleegt zelfmoord op 16 augustus 1969. In april 1970 schenkt Sibèle Devaere het leven aan een zoon...

Zestien jaar later, op 23 oktober 1985, raakt de politie slaags met een bende herrieschoppers. Fén van hen, Rocky, wordt door 'n onbekende volwassene in bescherming genomen. Deze mysterieuze "redder" schijnt veel belangstelling te hebben voor Rocky's verleden....

22februari 1986 : vandaag gaat het doek op.....

In de woonkamer van Helène Talpaert, weduwe van Herman Maeterlinck, en kandidate voor de Driejaarlijkse Staatsprijs voor Literatuur, zijn de zenuwen hoog gespannen. Het is bijna zes uur....

N.B. : De aanvangsdatum van het verhaal ligt zeventien jaar vóór de opvoeringsdatum. Alle andere data worden dus in functie van de opvoeringsdatum aangepast.

E E R S T E B E D R I J F.
 =.=.=.=.=.=.=.=.=.=.=.=.=.=.=.=.

Scène 1 : Helène - Marie.

(We bevinden ons in de schrijfkamer van Helène Talpaert. Een wandrek is volgestapeld met boeken. De schrijftafel ligt vol met allerhande papieren en een manuscript. Een deur geeft toegang tot de hall, een andere leidt naar de keuken. In de hoek staat een klein wandmeubel, verder 'n fauteuil....

Het verhaal speelt zich af enkele dagen voor de krokusvankantie (februari). De wandklok wijst enkele minuten voor 18 uur...

Helène, een vrouw van ongeveer 50 jaar, zit aan de schrijftafel over de papieren gebogen, ze brengt enkele correcties aan. Marie, de meid, is bezig met af te stoffen. Ze schijnt vooral de klok in de gaten te hebben...èn de radio...)

MARIE. Het is bijna zes uur, Mevrouw....

(Helène kijkt even vluchtig op en werpt een blik op de klok.... buigt zich opnieuw over de papieren.)

Wil ik de radio aanzetten?

HELENE. (Weinig enthousiast.) Ik kan me moeilijk concentreren als de radio speelt, Marie.

MARIE. Wil je het nieuws niet horen? (Helène haalt de schouders op.) Hoe kan je zo kalm blijven...Ik zelf sta te trillen op mijn benen. Moeten ze de mensen zo lang in spanning houden?

HELENE. (Glimlachend.) Marie toch! Je bent helemaal van de kook....Bedaar! We kunnen het lot niet dwingen.

MARIE. Ik begrijp niet hoe je er zo rustig kan bij stilzitten. (Dichter.) Laat het je echt koud?

HELENE. (Staart voor zich uit; na pauze.) Natuurlijk niet...Ik wil er niet te veel aan denken. Er zijn zo veel goede schrijvers, met meer verdiensten dan ik.

MARIE. Met meer vrienden, wil je zeggen.

HELENE. Kom, kom....(buigt zich over werk.)

MARIE. Hoofdschuddend.) Je mag je niet laten doen, mevrouw. Je moet er in geloven....!! bent de beste!

HELENE. (Kijkt op, glimlachend.) Dank je! ....Maar jij bent bevooroordeeld.

MARIE. (Naar boekenrek; haar handen glijden liefkozend over de onderste boekenruggen, ze neemt eerste boek, leest de titel...)

"De verwijdering, door Ann Mata...."

(Glijdt met vinger over ander boek, prevelt) "De Valkuil", A. Mata. (Ze telt de boeken) ..."Twaalf, dertien, veertien maal Ann Mata!" (Naar schrijftafel, neemt manuscript). Rijna vijftien! (Doorbladert manuscript, leest eerste zin van het boek stil, en kijkt dan op de laatste bladzijde, lacht schuchter naar Helène.) Ik kan het nooit laten te kijken hoe het eindigt....

(Leest.) "De weemoedige aria van Pucini's Madame Butterfly vulde de kamer met zijn oosterse charme. Hij gleed achterover in de zetel en liet de film van de voorbije dagen voor zijn ogen afrollen. Alles kon van vooraf aan herbeginnen...."

(Zucht tevreden, en legt het manuscript terug.) Het klinkt mooi...

(Pause.) Wie is Pucini?

HELENE. Een komponist...(Directer.) Heb je ooit één van mijn romans echt gelezen? Ik bedoel : helemaal, van begin tot eind?

MARIE. (Weet zich niet goed een houding te geven.) Ik heb daar geen tijd voor, Mevrouw. Maar...als u de prijs krijgt, dan lees ik ze allemaal. Beloofd!

HELENE. Arme Marie! Je overleeft het niet....

MARIE. (Krabbelt terug.) Ik heb natuurlijk weinig tijd om te lezen en....'s avonds is er de televisie. Je kan moeilijk TV kijken en 'n boek lezen, nietwaar?

HELENE. (Glimlachend.) Natuurlijk niet...Ik begrijp dat je na 'n lange dag geen must meer hebt om te proberen de hersenkronkels van een eenzame vrouw te begrijpen... Dan maar liever de TV : dat is voorgekauwd voedsel; het enige wat we nog moeten doen is slikken.

MARIE. (Glimlachend.) Ja, tot we 'n indigestie krijgen...

(Huisbel.) Daar is Anneke...Ze is laat.

HELENE. Dat gebeurt wel meer dat ze met...hoe heet ze ook weer, die vriendin van haar?...

MARIE. Caroline? Neen, ik geloof niet dat het Anneke is die belt. Die heeft toch een huissleutel?

HELENE. Ze is hem misschien kwijt...Orde is ook haar sterkste kant niet.

MARIE. (Naar de deur van de hall, langs haar neus weg.) Hoe luidt die spreuk weer : "Woorden wekken. -(hapert zogezegd) oh ja ...."voorbeelden trekken"!

HELENE. (Glimlacht.) Je doet maar, Marie...maar van mijn bureau hou je je handen af!

MARIE. (Mopperend.) Wat moeten de mensen wel van mij denken?

HELENE. Er zit een bepaalde orde in mijn wanorde. Als jij die papieren op jouw manier ordent, dan heb ik er geen zicht meer op. Laat de mensen niet in de kou staan, Marie.

(Marie, mopperend, af.)

Scène 2 : Helène - Marie - Kempeneer.

(Marie binnen met Kempeneer, een gedistingeerde heer van ongeveer 50 jaar. Hij is de uitgever van Helène's boeken, en uiterst zenuwachtig. Hij houdt een krant onder de arm.)

MARIE. Kom snel binnen, meneer. U brengt de koude mee in uw kleren.

KEMPENEER. Dat 's niet erg, Marie. Zolang ze niet in je botten zit. (Naar Helène, drukt hand.)

HELENE. Nog altijd niets?

KEMPENEER. (Beetje verbitterd.) Neen, ik heb nog geprobeerd Mayer deze middag te bereiken... Geen mogelijkheid, de heren zitten in conclaaf. (Zucht.)

HELENE. Ik vrees dat je hoop in rook vergaat, Albert.

KEMPENEER. Niet spotten met ernstige zaken, dat brengt ongeluk. (Kijkt op uurwerk.) Bijna zes uur...tijd voor het nieuws! (Zet de radio aan; muziek, hij draait volume stiller, opnieuw naar Helène's bureau, legt de krant op het bureau en doorbladert manuscript.) Eindelijk af?

HELENE. Er moeten nog wel enkele passage bijgewerkt worden.

KEMPENEER. Jammer dat hij nog niet persklaar is....ik zie het al vóór me in de boekenwinkel : "Jongste roman van A. Mata, laureate van de Driejaarlijkse Staatsprijs voor Literatuur..." Let op mijn woorden ; ze vliegen zó de pan uit!

HELENE. Niet zo hard van stapel lopen....Je zou er wel eens een koude douche kunnen van overhouden en bij dit weer is dat niet geraden.

MARIE. Stil! Het nieuws!

(Loopt naar de radio en zet volume luider; Kempeneer kruist wijs- en middelvinger; legt andere hand op Helène's schouder. Ze luisteren gespannen....)

Nieuwssignaal op de radio. Nieuwslezer leest eerst enkele actuele punten van het nieuws. Als laatste hoofdpunt : "De jury heeft nog geen beslissing genomen voor het toekennen van de Driejaarlijk-

se Staatsprijs voor Literatuur."

(Ontgoocheling bij de anderen.)

HELENE. Wat heb ik gezegd?

KEMPENEER. Sst. Stil!

Nu volgen meer bijzonderheden. "De Driejaarlijkse Staatsprijs voor Literatuur blijft voor de nodige spanning zorgen. Alhoewel de meeste vakjournalisten ervan overtuigd waren dat A. Mata de grootste kans maakte, kon de jury niet tot overeenstemming komen. Het feit dat tegen de kandidatuur van A. Mata vanuit een bepaalde pers 'n felle campagne werd gevoerd is daar wellicht niet vreemd aan. A. Mata is het pseudoniem van Helène Talpaert, wiens man, politie-inspecteur Herman Maeterlinck geruime tijd geleden in 'n pijnlijke zedenzaak was verwickeld."

KEMPENEER. (Zet woedend de radio af; schreeuwt naar journalist in de radio.) Lafaard! Drekgooier! ... Heb je dat gehoord? En dat noemen ze dan "objectieve nieuwsgaring"! Je reinste diffamatie, dat is het!

HELENE. (Neemt Kempeneer bij de arm.) Ga zitten, Albert.

KEMPENEER. (Onwillig.) Een schande is het! Een labbekak, dat is hij. In wat voor land leven we toch, dat zoiets kan op de radio?

HELENE. (Beheerst.) In alle landen bijten de honden en lasteren de monden.

KEMPENEER. Misschien wel, maar hier hebben we er toch erg van!

HELENE. (Bitter.) Wat wil je, van een Jan Onbenul kan je slechts nep verwachten.

KEMPENEER. Ik neem het niet! Als de jury zit te luisteren naar het nieuws, dan mogen we fluiten naar de prijs.

HELENE. Ja, en dan vliegen ze weer de pan in, nietwaar? (Verbazing bij Kempeneer.) Adieu, mooie oplage!

KEMPENEER. (Gegeneerd.) Neen, Helène. Zò bedoel ik het niet. Het is erg voor jou!... Als uitgever heb ik er natuurlijk baat bij, en zo'n prijs is mooi meegenomen, dat is waar, maar (tot bij Helène, zachter) van jou moeten ze afblijven. Ik wil niet dat ze die oude geschiedenis er opnieuw bijsleuren. Da's gemeen... Trek het je niet aan, de jury houdt er vast en zeker geen rekening met die roddelpraatjes.

HELENE. Je bent naïef. De juryleden zijn ook maar mensen...

KEMPENEER. Er is geen enkel beschaafd mens die het plezierig vindt met slijk te gooien.

HELENE. Maar ze vinden het wel plezant naar een vuilspreker te luisteren. Waren er geen luisteraars, daar waren ook geen lasteraars.

KEMPENEER. Kop op, meisje. Je kijkt als een oorworm! Ik herken je niet meer. Je rijdt anders altijd de stoute schaats. Zal je nu door de knieën gaan voor zo'n anonieme pennelikker.

HELENE. Ik geloof er niet meer in... (Droevig.) Waarom laten ze me niet met rust?... Er komt nooit 'n einde aan!

KEMPENEER. Toch wel! Het kan nu niet lang meer duren. Wedden dat tegen het nieuws van zeven de beslissing gevallen is?

HELENE. Ik dacht niet aan de jury... (moedeloos.) Ik ben het moe te vechten. (Gaat aan bureau zitten, neemt foto van haar man en kijkt er droevig naar.) Waarom moet de mens steeds maar met modder spuiten? Weet hij dan niet dat 'n deel van die modder op zijn eigen gezicht terechtkomt?

MARIE. (Opbeurend.) Trek het u niet aan, Mevrouw? Ook zonder die prijs bent U de beste.

KEMPENEER. Zo snel geef ik het niet op! We moeten die prijs hebben. Daar hangt teveel van af.

HELENE. Doe geen moeite! Jakhalzen lossen hun prooi niet... (Beetje spottend.) Toch bedankt... Het is fijn te voelen dat je niet alleen staat, dat er toch nog onbaatzuchtige mensen zijn.

KEMPENEER. Ik moet proberen die Mayer aan de lijn te krijgen; hij staat bij mij nog op de lei en vandaag is 't moment om de schuld af te lossen.

HELENE. (Hoofdschuddend.) Ik begrijp het... het kapitaal dat je in mij geïnvesteerd hebt moet renderen, nietwaar?

KEMPENEER. Het klinkt misschien rauw, maar...

HELENE. (Hard.) Maar ik heb gelijk! Of niet soms?

KEMPENEER. Niet helemaal... je hebt talent, Helène, en je romans behoren tot de beste die er de jongste decennia zijn verschenen. Maar de literatuur is nu eenmaal één grote business geworden, waar je met talent alleen niet aan de bak komt. Die prijs kan de doorbraak zijn bij het grote publiek.

HELENE. Daar komt de aap uit de mouw! Hoe vaak al heb ik niet moeten horen: "prachtig, Helène"... "heel mooi", "...een aparte stijl", mààr te elitair, niet voor de gewone man, niet populair genoeg!

KEMPENEER. Je moet toegeven, Helène, dat je boeken nu niet precies

best-sellers geworden zijn. Dit is onze kans!

HELENE. (Bitter.) Ja, het ogenblik is aangebroken om de schuld af te lossen, zoals dat jury-lid....die Mayer!

KEMPENEER. Je bent hard, Helène....maar ik neem het je niet kwalijk. Het leven is hard voor je geweest.

MARIE. (Heeft ondertussen de krant genomen om zich een houding te geven, terwijl ze afluistert, bekijkt ze de voorpagina en slaakt plots een gil.) Die foto! Mijn God, die foto!

(Ze staart Helène met open mond aan, en kijkt dan opnieuw naar de krant.)

KEMPENEER. (Snel tot bij Marie; rukt krant uit haar handen en sist.) Hou je mond! Moet je haar zenuwen nog meer op de proef stellen?

MARIE. (Stil, zoveel mogelijk buiten gezicht van Helène.) Maar die foto! Dat is....

KEMPENEER. Zwijg! (Keert zich glimlachend om tot Helène.) Ik geloof dat Marie even nerveus is als jij.

HELENE. (Tot Marie.) Je staat er zo beteuterd bij? Wat heeft je zo aan het schrikken gemaakt? (Tot Kempeneer.) Mag ik de krant even?

KEMPENEER. Oh, er staat niets speciaals in. (Helène blijft hand uitsteken, Kempeneer vouwt de krant open en toont vluchtig.)

Gewoon een foto van een verdronken vrouw...ziet er wel een beetje luguber uit... (Tot Marie.) maar toch niet om zo'n misbaar te maken. Dergelijke foto's vind je elke dag in de krant. (Heeft ondertussen de krant gevouwen en maakt aanstalten om weg te gaan; hij steekt de krant bij zich, onder de arm, drukt Helène de hand en klopt er vertrouwelijk op.) Relax een beetje. Je ziet er veel te gecrispeerd uit. Alles komt terecht. Je zal het zien.

HELENE. (Gelaten.) Dank je.

KEMPENEER. (Beetje verrast.) Waarvoor?

HELENE. Voor dit bezoek....en voor alles wat je voor mij doet.

KEMPENEER. (Gevleid.) Niks te danken. Je hoeft mij niet te vertellen hoe moeilijk het voor een vrouw is om het in ons literair wereldje waar te maken. Een beetje hulp kan je altijd gebruiken. En welke man zou een mooie vrouw in de steek kunnen laten als zij z'n hulp nodig heeft. Wees gerust. Ik heb mijn laatste pijlen nog niet verschoten. (Tot Marie, die wil voorgaan.) Laat maar, Marie. Ik laat mezelf wel uit. (Kempeneer af.)

MARIE. Amaai, die zit ook hoog te paard!

HELENE. Wat wil je, Marie. Elke man verbeeldt zich dat hij een klein godje is. (Kijkt Marie strak aan.) Waarom was je zo getroffen door die foto?

MARIE. (Geschrokken.) Oh, Let niet op mij. Tk ben een oude vrouw en ik zie soms dingen die er niet zijn.

HELENE. Zoals?

MARIE. (Onbeholpen.) Niets! Ik was geschrokken van die vrouw..

HELENE. (Na pauze.) Je zou me niet voorliegen, nietwaar?

MARIE. (Terwijl ze naar de keuken gaat, mompelend.) Ik heb al veel gezegd in mijn leven dat door meneer pastoor op zijn preekstoel niet zou gezegd worden...

(Hun aandacht getrokken door stemmen aan voordeur; Kempeneer spreekt tot iemand.)

HELENE. Eindelijk! Het is niet meer te vroeg...

MARIE. (Stopt aan de keukendeur om te luisteren.) Zo lang blijft ze normaal toch niet weg. (Deur gaat open, Kempeneer komt binnen met brief in de hand.)

KEMPENEER. Ik ben het weer. (Blijft wat beteuterd staan kijken naar de brief en dan peinzend in de richting van de hall.) Dat is vreemd...

HELENE. Waar is Ann?

KEMPENEER. (Verstrooid.) Wie?

HELENE. Ann! (Verbaasde mimiek van Kempeneer.) Was dat Ann niet met wie je praatte?

KEMPENEER. Neen...een kleine jongen. Hij gaf me die brief...

HELENE. Voor mij?

KEMPENEER. (Knikt.) De jongen had orders gekregen. "Persoonlijk afleveren; Volderstraat 21", zei hij. (Bekijkt de brief.) Vreemd ... (Leest stil.) "Aan ons aller geliefde". (Overhandigt de brief aan Helène.)

HELENE. (Bezorgd.) Wat heeft dat nou te betekenen... "Aan ons aller geliefde" (Aarzelt.)

KEMPENEER. Waarom open je hem niet?

HELENE. Ik hou niet van anonieme brieven. Die voorspellen normaal niet veel goeds.

MARIE. Gelijk heb je. Als ik jou was, gooide ik hem direct in de prullemand.

KEMPENEER. Doe niet zo kinderachtig. (Tot Helene.) Waarschijnlijk één of andere fervente fan...Kijk naar het opschrift : "aan

ons aller geliefde". (Beetje spottend.) Een stille aanbieder, misschien?

HELENE. (Hoofdschuddend.) Waarom vanavond?

KEMPENEER. Om je geluk te wensen met je prijs, natuurlijk!

HELENE. (Droog.) Die ik nog niet heb!

KEMPENEER. Ik doe het wel voor je. (Steekt hand uit.)

HELENE. Neen....(Wil briefomslag openen.)

MARIE. (Angstig.) Wacht! Er zit misschien 'n bom in! (Windt zich op.) Ja! Een bombrief! Dat staat soms in de krant...Asjeblief, Mevrouw, niet openen!

KEMPENEER. Doe niet flauw. In die omslag steekt slechts 'n velle-tje papier.

HELENE. (Aarzelt.) En toch ben ik beng...(Herpakt zich, opent de omslag; Marie trekt zich angstig achteruit. Helène neemt blad papier uit de omslag en leest zwijgend; laat blad zakken en staart angstig naar Kempeneer; ze geeft hem het blad.)

KEMPENEER. (Bekijkt verwonderd het blad; de tekst erop is met woorden uit de krant of tijdschrift samengesteld. Leest traag.)

"Ken je de jongste tijding?...Rekening volgt!" (Pauze.) Begrijp jij daar iets van?

HELENE. Ik vrees dat de jacht weer geopend is. Herken je de stijl niet?

KEMPENEER. De Spie?

HELENE. (Kwaad.) Wie anders? Ken je 'n andere die het lef heeft om z'n persoonlijke smeerbeel te ondertekenen? Niet rechtstreeks natuurlijk! Daar is hij te laf voor!

MARIE. Waarom denk je dat De Spie dit geschreven ...eh, geplakt heeft?

HELENE. Omdat z'n handtekening erop staat...(Marie kijkt en vindt niets.) Zoek maar niet, Marie...(Tot Kempeneer.) Tij hebt het natuurlijk wel gezien?

KEMPENEER. (Aarzelend.) Eigenlijk niet, neen... Waaraan dacht je? (Hij geeft brief terug.)

HELENE. Een kleine woordspeling, maar duidelijk genoeg, denk ik. (Leest.) "Ken je de jongste tijding..." Waarom schrijft hij niet "nieuws"; dat is 't gewone woord. Neen, meneer gebruikt "tijding" dat is zijn visitie-kaartje.

MARIE. Ik heb het! De krant "De Tijding"! (Plots slaat ze hand voor de mond.) Mijn God! (Staart naar krant onder Kempeneers

arm.)

HELENE. Waaraan denk je, Marie?

MARIE. Niets, Mevrouw. Helemaal niets... (Af, mompelend.) Waarom laat hij haar niet met rust? . .

HELENE. (Verbaasd.) Marie! Wat weet jij...? (Tot Kempeneer, beetje hulpeloos.) Weet jij iets meer hierover? Wat staat er in de krant?

KEMPENEER. Ach! De gewone dingen... Wat zegt je dat er iets speciaals in de krant staat?

HELENE. Ik ken De Spie! Hij wil onze aandacht trekken op de krant. De allusie is àl te doorzichtig. Mag ik eens?

KEMPENEER. Je beeldt je maar wat in. (Geeft de krant.)

HELENE. (Mompelt enkele titels; hoofdschuddend.) Ik zie niets... (Bekijkt foto van verdronken vrouw.) Die foto zou je inderdaad aan het schrikken brengen... (Leest onderschrift.) "Gisteravond uit kanaal opgevist... identiteit nog niet vastgesteld" Eigenaardig... "Meer nieuws over het slachtoffer en haar tragisch levenseinde in de volgende editie".

KEMPENEER. (Neemt de krant terug.) Sensatie! Heel die krant "De Tijding" is afgestemd op de meest primaire instincten van de mens. Laat je niet vangen in zijn spelletje.

HELENE. Je kan niet loochenen dat er een verband bestaat tussen die brief en de krant. Maar wat? En wat bedoelt hij met "Rekening volgt"?

KEMPENEER. Trek het je niet aan, Helène. Gewoon negeren is de beste taktiek. Hij hoopt dat hij je op stang kan jagen en dat je domme dingen doet. (dreigend;) En dat is iets wat we nu vooral niet vandoen hebben.

HELENE. (Sarcastisch.) Dat begrijp ik : het zakencijfer, hè? (Kwaad.) Waarom kan je niet één van je vele relaties aanspreken om die krant de mond te snoeren?

KEMPENEER. Dat is niet zo eenvoudig, Helène. Lezersbrieven in een krant vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

HELENE. Maar waarom publiceren ze die brieven? Wat heb IK die krant misdaan?

KEMPENEER. Alsjeblief... Laat je niet meeslepen. Ik beloof je dat ik er iets aan doe. Vanavond nog! Het wordt tijd dat we de hoofdredacteur iets van ons laten horen! En DIE "Tijding" zal ook niet plezant zijn! En ondertussen... toy, toy, toy! (Kempeneer af,

krant blijft op bureau liggen.)

HELENE. (Gaaf moedeloos zitten met dreigbrief in de handen; ze staart er bedrukt naar en mompelt.) Ik vrees dat alles opnieuw begint...(Zucht.)

Scène 3 : Helène - Greta.

(Stemmen in de gang; de deur gaat open en Greta verschijnt op de scène.)

HELENE. (Schrikt.) Oh! Ik heb je niet horen bellen.

GRETA. (Opgewekt.) Neen, dat klopt. Ik werd binnengelaten door 'n charmante heer...charmant, maar 'n tikkeltje zenuwachtig en vèèl te gehaast. (Zucht.) Ik weet niet hoe het komt, maar telkens als ik ergens binnenkom, gaan de mannen op de loop.

HELENE. Dat komt omdat je ze onmiddellijk aan de haak wilt slaan. Mannen zijn daar allergisch voor. Je moet hen het initiatief laten nemen...of tenminste de indruk geven dat het initiatief van hen uitgaat.

GRETA. (Lacht.) Dat is me allemaal veel te omslachtig. En daarbij, ik heb nooit geluk met mannen : het zijn altijd de minst interessante die het initiatief nemen. Neen, neen : ik neem liever zelf het stuur in handen! (Helène probeert ongemerkt de dreigbrief weg te stoppen, maar Greta heeft het bemerkt; spottend.) Wat probeer je daar weg te moffelen? Je hebt toch geen geheimen voor je oudere zus, nietwaar?...Problemen? Liefdesperikelen?... Heb je hem de bons gegeven...(Gemaakt tragisch.) of is hij er van door gegaan? Wil je dat ik de politie verwittig? (Lacht; breekt dan af en staart Helène verwonderd aan.) Wat scheelt er aan, Helène? Zo ken ik je niet. Waar is je spitse taal? Je rake antwoorden? (Wordt ernstig; want ze weet meer dan dat ze laat doorschemeren.)

HELENE. Kijk zelf maar...(Toont dreigbrief.)

GRETA. (Droog.) Ontwerp voor een nieuwe roman?

HELENE. Wees nu alsjeblief eens één ogenblik ernstig, Greta.

GRETA. (verandert van toon, laat haar luchtige houding varen; ernstig.) Ik vermoedde iets, Helène...Ik was bang dat hij iets zou proberen, daarom ben ik even binnengewipt. (Kwaad.) Je laat je niet doen, hè?

HELENE. (Schouderophalend.) Wat kan ik daartegen beginnen?

GRETA. Klaag hem aan wegens eerroof!... Hij heeft het recht niet

na al die jaren!

HELENE. (Zwaait met dreigbrief.) Wat wil je dat ik hiermee begin? Een anonieme dreigbrief!

GRETA. Met zo'n snertbriefje haal je natuurlijk niets uit. (Neemt de krant van onder mantel.)...maar hiermee kan je iets beginnen!

HELENE. Het is niet de eerste maal dat men mijn literaire carrière op de korrel neemt.

GRETA. Helène! Je ontgoochelt me. Je moet terugvechten!

HELENE. Ik kan alle mensen toch niet verplichten mijn werk te waarderen? Slechte kritiek is niet plezant, maar het hoort bij het vak.

GRETA. (Zwaait met de krant.) Wat heeft DIT met kritiek te maken? Je vuilste kwaadsprekerij, dat noem ik het!

HELENE. (Verwonderd.) Waarover heb je het?

GRETA. (Zucht.) Hier...bij die foto. (Toont eigen krant.)

HELENE. Dat is die foto van die vrouw?

GRETA. Je hebt hem dus ook gezien?

HELENE. Ja. (Neemt Kempeneer's krant, die op het bureau ligt.)

GRETA. En?

HELENE. Wat heb IK daarmee te maken?

GRETA. (Verwonderd.) Je meent het niet...Bedoel je dat je dit zo maar zal slikken? Dat kan toch niet!...Je hebt het toch gelezen?

HELENE. (Windt zich op.) Ik heb WAT gelezen?

GRETA. Het artikel bij de foto!

HELENE. (Verwonderd; kijkt naar foto in de krant, murmelt) ...

"Meer nieuws over het slachtoffer en haar tragisch levenseind in de volgende editie..." (Luider.) Heb jij ook de ochtendeditie?

GRETA. Neen. Avond-editie...Nu begrijp ik het : je kan het niet gelezen hebben. (Pauze.) Heb je de vrouw niet herkend? Kijk eens goed.

HELENE. (Kijkt aandachtig en slaakt dan verschrikte gil.)

Sibèle...Sibèle Devaere! (Laat armen zakken en de krant op de grond vallen.)

GRETA. (Stil.) Juist...Maar het ergste komt nog : er staat nu een kaderartikelje bij, waarin alles opnieuw opgerakeld wordt. (Scherp) Luister; ik geef je een staaltje. (Mompelt enkele zinnen binnensmonds, dan luider.) "Het begon allemaal in 1969 toen Sibèle, 'n jonge en aantrekkelijke vrouw, na 'n verkeersongeval, aan huis het bezoek kreeg van twee politie-inspecteurs. Eén ervan, Herman

Maeterlinck..." Ik bespaar je de rest.

HELENE. Wat willen ze eigenlijk van mij? Ben ik dan nog niet genoeg gestraft?...Zeventien jaar word ik achtervolgd door die geschiedenis. Zeventien jaar vechten tegen de hoon en de spot van allen...

GRETA. (Zacht.) Niet van allen...Je hebt ook veel vrienden. (Beetje moederlijk.) Heb ik je ooit in de steek gelaten?...Zelfs toen we klein waren, moest ik altijd voor je opkomen. Je moet leren meer van je af te bijten. Jij kropt alles veel te veel op. Wanneer maak je je los van die schrijftafel en sla je terug?

HELENE. Ik vecht al jaren...op mijn manier.

GRETA. Je sluit je op tussen al je boeken.

HELENE. Hier kan ik de spanning van me afschrijven. En de mensen krijgen opnieuw respect voor mij.

GRETA. Voor wie? Voor Helène Talpaert, weduwe van inspecteur Herman Maeterlinck? Vergeet het maar...en als je er nog aan twijfelt, hier heb je 't bewijs! (Legt krant met foto naar boven gericht op het bureau.) (Zachter.) Ben je het vergeten dat je eerste roman door de hetze van diezelfde krant gekelderd werden?

HELENE. Het is moeilijk als vrouw zich in de typische mannelijke wereld van de literatuur waar te maken.

GRETA. En zeker als vrouw van een politie-inspecteur die in een zedenschandaal was betrokken.

HELENE. (Droevig.) Waarom zeg jij dat? JIJ kent de waarheid. (Pauze; bijna smekend.) Vergeet niet wat je me beloofd hebt.

GRETA. Ik heb het me nooit vergeven dat ik toen beloofd heb te zwijgen. Wanneer zal je nu ook eens aan jezelf beginnen denken? ...En aan Anne?

HELENE. Anne?...Ik denk niet dat ik het zonder haar zou gemaakt hebben.

GRETA. Het is een moedig meisje...Zij mag er het slachtoffer niet van worden. Haar treft geen schuld.

HELENE. Herman ook niet.

GRETA. (Sussend.) Dat heb ik niet gezegd...Ik begrijp nog altijd niet waarom jij persé een kind moest hebben.

HELENE. Laten we het daar asjeblief niet meer over hebben...en je weet dat het Hermans wens was.

(Gerucht aan de voordeur.) Ik geloof dat ze daar is! (Raapt vlug de krant op en legt die op het bureau, bij andere krant; zenuwach-